

Comentariu privind proiectul de modificare a HG nr. 401/2021 (proiect 295-men-2025)

În octombrie 2022 am realizat o investiție majoră în tranziția energetică a gospodăriei mele:

- Sistem fotovoltaic de 10 kW;
- Sistem de încălzire prin pompă de căldură;
- Întreaga gospodărie funcționează electric, inclusiv încărcarea unui vehicul electric acasă (procurat recent).

La momentul investiției, unicul mecanism legal în vigoare era contorizarea netă, reglementat de Legea nr. 10/2016. Nu existau programe de susținere sau subvenții, iar investiția s-a bazat exclusiv pe încrederea în cadrul legal existent și în angajamentele statului.

Ulterior:

- Parlamentul a modificat legea, limitând aplicabilitatea contorizării nete până la 31.12.2027;
- Acum, proiectul de Hotărâre introduce și un plafon de 7 kW pentru gospodării, afectând retroactiv prosumatorii existenți.

Această schimbare:

- Extinde semnificativ perioada de recuperare a investiției;
- Creează inechitate între prosumatorii din 2022 și cei care investesc acum (care beneficiază de costuri de investiții mai mici (50%) și posibil subvenții);
- Compromite încrederea în stat ca partener de tranziție energetică.

Conform Art. 5 alin. (3) din Legea nr. 10/2016:

„...revizuite într-un mod care să nu afecteze negativ drepturile conferite [...] și care să nu afecteze viabilitatea economică a proiectelor care beneficiază deja de sprijin...”

Prin urmare, modificarea retroactivă a condițiilor reprezintă o încălcare a garanțiilor legale.

În cazul în care, totuși, se adoptă această modificare, solicit includerea explicită a următoarei prevederi legale, care este fundamentală pentru funcționarea mecanismului de echilibrare și a contorizării anuale:

Art. 39 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 10/2016:

„În cazul în care, la sfârșitul lunii, cantitatea de energie electrică pe care consumatorul final deținător al centralei electrice a primit-o de la furnizor este mai mică decât cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică, furnizorul de energie electrică calculează soldul energiei livrate în rețeaua electrică și al celei consumate din rețea, iar diferența de cantitate se include în contul consumatorului final respectiv pentru a fi utilizată în lunile următoare. Până la data de 31 martie a fiecărui an, consumatorul final deținător al centralei electrice este în drept să solicite achitarea energiei electrice livrate în exces în rețea. Furnizorul stabilește dacă consumatorul final deținător al centralei electrice a livrat în rețeaua electrică o cantitate de energie care depășește cantitatea de energie electrică ce a fost consumată din rețea și

procură de la consumatorul final respectiv energia electrică neutilizată până la data de 31 martie a fiecărui an la prețul mediu de procurare a energiei electrice pe piață de către furnizorul serviciului universal în anul calendaristic precedent.”

Formulă propusa este profund inechitabilă pentru gospodării ca a mea, care au înregistrat o creștere recentă și semnificativă a consumului. În Noiembrie anul trecut am achiziționat un autovehicul electric, iar consumul suplimentar anual este de aproximativ 3500 kWh. Totuși, nu voi putea dovedi acest consum în baza unui istoric de 3 ani până la finele anului viitor, ceea ce mă exclude în mod arbitrar de la posibilitatea legală de a justifica o capacitate mai mare.

Mai mult, soarta energiei produse în exces (peste plafonul stabilit conform acestei formule restrictive) nu este descrisă nicăieri în proiect. Dacă această energie este pur și simplu livrată gratuit în rețea, atunci avem de-a face cu o confiscare indirectă a energiei verzi produse legal — ceea ce contravine flagrant principiului echității și Art. 5 alin. (3) din Legea nr. 10/2016.

Solicit introducerea urgentă a:

- unui mecanism alternativ sau estimativ pentru consumuri noi (ex: pe baza profilului tehnic de utilizare al pompei de căldură și vehiculul electric);
- unei perioade de grație de cel puțin 12 luni în care prosumatorii să poată demonstra consumul real crescut;
- clarificări explicite privind tratamentul energiei livrate în rețea care nu se încadrează în plafonul calculat prin această formulă.
- Excluderea expresă a aplicării retroactive a plafonului de 7 kW pentru prosumatorii existenți;
- Introducerea unei clauze de protecție a investițiilor efectuate înainte de 2023;
- Implementarea integrală și clară a Art. 39 alin. (4) lit. b);
- Clarificări privind modul de verificare a echivalenței producție/consum, tratamentul excedentului și marjele (toleranța) de calcul.

Vă mulțumesc pentru posibilitatea consultării și vă îndemn să respectați atât drepturile legale ale prosumatorilor, cât și încrederea publicului în Statul de drept și în angajamentele pentru tranziție verde.